

PARLAMENT EUROPEJSKI

2009 - 2014

Komisja Ochrony Środowiska Naturalnego, Zdrowia Publicznego i Bezpieczeństwa Żywności

---

2010/2112(INI)

30.11.2010

OPINIA

Komisji Ochrony Środowiska Naturalnego, Zdrowia Publicznego
i Bezpieczeństwa Żywności

dla Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi

w sprawie uznania rolnictwa za sektor strategiczny w kontekście
bezpieczeństwa żywnościowego
(2010/2112(INI))

Sprawozdawca komisji opiniodawczej: Sergio Berlato

PA_NonLeg

AD\850062PL.doc

PE450.638v02-00

PL

Zjednoczona w różnorodności

PL

WSKAZÓWKI

Komisja Ochrony Środowiska Naturalnego, Zdrowia Publicznego i Bezpieczeństwa Żywności zwraca się do Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi, właściwej dla tej sprawy, o uwzględnienie w końcowym tekście projektu rezolucji następujących wskazówek:

1. potwierdza, że prawo do żywności jest jednym z podstawowych praw człowieka; wskazuje, że prawo wszystkich państw członkowskich do suwerenności żywnościowej i do bezpieczeństwa żywnościowego jest kluczowe dla Unii Europejskiej oraz że konieczne są stałe wysiłki dla zagwarantowania tego prawa w skali Unii i całego świata, mając na uwadze, że każdego dnia 25 000 osób umiera z głodu lub z powodu chorób związanych z głodem oraz że – zgodnie z danymi FAO – zwiększenie się liczby ludności na świecie od 7 do 9,1 miliarda osób będzie wymagało zwiększenia dostaw żywności o 70% do 2050 r.;
2. przyznaje, że bezpieczeństwo żywnościowe i bezpieczeństwo żywności to dwa uzupełniające się pojęcia oraz podkreśla, że poszanowanie suwerenności żywnościowej wciąż istotnie przyczynia się do zapewnienia bezpieczeństwa żywnościowego, które zawsze idzie w parze z zagwarantowaniem wysokich norm bezpieczeństwa żywności;
3. podkreśla znaczenie zapewnienia dostępu do żywności nie tylko państwom członkowskim, ale i krajom rozwijającym się; wzywa Unię Europejską do zaangażowania się w pomoc krajom rozwijającym się w osiągnięciu odpowiedniego poziomu samowystarczalności żywnościowej poprzez dywersyfikację produkcji żywności w celu odejścia od upraw monokulturowych (kawy, kakao, bananów itp.), które mają często charakter intensywny i bardzo szkodliwy dla środowiska i powodują konieczność przywozu praktycznie wszystkich produktów służących zaspokojeniu podstawowych potrzeb żywnościowych;
4. wyraża głębokie zaniepokojenie skutkami niedawnego kryzysu gospodarczo-finansowego, który – chociaż wiąże się z ograniczeniem zasobów finansowych we wszystkich sektorach gospodarki i pociąga za sobą poważne skutki dla łańcucha dostaw żywności – nie może prowadzić do zmniejszenia czujności i obniżenia bezpieczeństwa produktów żywnościowych; zwraca się do Komisji i do państw członkowskich o wzmocnienie obecnych programów na rzecz zapewnienia bezpieczeństwa żywności w państwach członkowskich;
5. podkreśla, że produkty żywnościowe muszą być w gospodarczym zasięgu konsumentów oraz że producenci muszą uzyskiwać odpowiednie ceny za swoje produkty, potępia zawieranie umów przez sektor super- i hipermarketów i domaga się podjęcia kroków w celu położenia kresu takim praktykom i zapewnienia przejrzystości procesu ustalania cen produktów żywnościowych dla odbiorcy końcowego i dla producenta żywności;
6. podkreśla potrzebę powstrzymania i odwrócenia spadku różnorodności uprawianych gatunków roślin i odmian oraz erozji materiału genetycznego, od których zależy odżywianie się ludzi i zwierząt; wzywa do podjęcia działań na rzecz wspierania skutecznego wykorzystywania odmian upraw tradycyjnych dla danych regionów i zachęca do wspierania zrównoważonej produkcji na małą i średnią skalę w powiązaniu z lokalnymi i regionalnymi rynkami i konsumentami;

7. jest zaniepokojony tym, że rok 2008 – rok światowego kryzysu żywności – był również rokiem największej produkcji pszenicy w historii świata;
8. wyraża ubolewanie w związku z konkluzjami ze Szczytu ONZ w sprawie Milenijnych Celów Rozwoju, wskazując, że kraje rozwinięte są dalekie od wykonania zobowiązań podjętych w zakresie oficjalnej pomocy rozwojowej;
9. z zadowoleniem przyjmuje inicjatywę podjętą przez Bank Światowy w trakcie prac Szczytu ONZ w sprawie Milenijnych Celów Rozwoju dotyczącą zwiększenia wsparcia udzielanego przez bank sektorowi rolnictwa, aby stymulować dochód, zatrudnienie i bezpieczeństwo żywnościowe zwłaszcza w obszarach o niskich dochodach;
10. zwraca się o usprawnienie i wzmocnienie kontroli bezpieczeństwa żywności w Unii i zgadza się z konkluzjami zawartymi w sprawozdaniu Komisji dla Parlamentu Europejskiego i Rady dotyczącym ogólnego funkcjonowania w państwach członkowskich kontroli urzędowych w zakresie bezpieczeństwa żywności, zdrowia i dobrostanu zwierząt oraz zdrowia roślin (COM(2010)0441), w którym zaproponowano rozważenie możliwości podjęcia – w ścisłej współpracy z państwami członkowskimi – szeregu działań na rzecz bardziej skutecznego i wyczerpującego zbierania, analizowania i przedstawiania informacji na temat kontroli, aby umożliwić władzom krajowym i Komisji zapewnienie obywatelom Unii wszelkich gwarancji w zakresie skuteczności systemów kontroli;
11. wzywa Komisję i państwa członkowskie do zapewnienia społeczeństwu dostępu do informacji na temat wyników kontroli w celu zwiększenia przejrzystości na poziomie europejskim;
12. podkreśla fakt, że dla zapewnienia produkcji żywności sektor rolniczy powinien liczyć na wystarczające zasoby dobrej jakości wody, co zobowiązuje go do wprowadzenia dobrych praktyk rolnych, aby spełniać najwyższe normy zarówno pod względem ilości, jak i jakości wody;
13. w związku z przewidywanym wzrostem światowego popytu na żywność i wiążącą się z tym presją na zasoby naturalne podkreśla konieczność spełnienia wymogów w zakresie bezpieczeństwa żywnościowego, przy jednoczesnym zapewnieniu ochrony różnorodności biologicznej i pilnym rozwiązywaniu problemów związanych z ochroną środowiska, takich jak degradacja gleby, utrata różnorodności biologicznej itp.;
14. podkreśla, że należy promować przeprowadzanie kampanii informacyjnych skierowanych do konsumentów, dotyczących wysiłków podejmowanych przez rolników i branżę rolniczą w dziedzinie środowiska i bezpieczeństwa żywnościowego;
15. wzywa Komisję i państwa członkowskie do promowania badań, w szczególności w zakresie biopaliw nowych generacji, efektywnego wykorzystania odpadów w rolnictwie, nawozów przyjaznych dla środowiska i nowych technologii rolniczych mających minimalny wpływ na wykorzystanie gleby, potwierdzając wiodącą rolę, jaką odgrywa UE w zakresie podejmowania inicjatyw na rzecz ochrony środowiska;
16. wzywa Komisję i państwa członkowskie do pełnego wykorzystania możliwości oferowanych przez siódmy program ramowy w zakresie badań i rozwoju

technologicznego w celu poprawy wydajności, zgodnie z kryteriami efektywności energetycznej oraz zrównoważonego rozwoju;

17. wzywa do działań mających na celu poprawę szkoleń zawodowych dla młodych ludzi, w tym szkoleń z norm UE w zakresie bezpieczeństwa żywności oraz stworzenie możliwości pracy dla absolwentów w tej dziedzinie, a przede wszystkim przyczynienie się do zwiększenia zatrudnienia w tej branży;
18. uważa, że poprawa organizacji łańcucha dostaw żywności ma zasadnicze znaczenie w ograniczeniu wpływu transportu żywności na środowisko i w promowaniu sprzedaży produktów żywnościowych wytwarzanych zgodnie z tradycjami lokalnymi.
19. uważa, że małe i średnie przedsiębiorstwa są podstawą rozwoju i wzrostu gospodarczego państw członkowskich i Unii; ponownie podkreśla znaczenie wspierania inwestycji w działalność produkcyjną oraz dostępu do kredytów;
20. ponownie stwierdza, że obecnie stosowane zachęty do prowadzenia zrównoważonych upraw na cele energetyczne nie powinny w żaden sposób zagrażać bezpieczeństwu żywnościowemu obywateli;
21. podkreśla, że oligopole zajmujące się handlem nasionami mają druzgocący wpływ na trwałość małych gospodarstw, powodując uzależnienie od ograniczonej liczby przedsiębiorstw w celu zakupienia nasion i specjalistycznych nawozów;
22. z żalem zauważa, że w wielu przypadkach przepisy UE nakładają nadmierne obciążenia w zakresie wymieniania się tradycyjnymi nasionami i odmianami, utrudniając uświęconą tradycję dzielenia się wiedzą i wymiany praktyk rolniczych;
23. z zadowoleniem przyjmuje szeroko zakrojone działania tysięcy rolników, grup ochrony środowiska, naukowców i obywateli na rzecz zachowania i propagowania na miejscu materiału genetycznego właściwego dla danego obszaru; przypomina ponadto, że różnorodność nasion przystosowanych do miejscowych warunków jest warunkiem koniecznym dla zapewnienia bezpieczeństwa żywnościowego, zwłaszcza w obliczu zmian klimatu;
24. wskazuje na potrzebę skupienia się na wspieraniu i zwiększaniu możliwości przetrwania systemów ekologicznego rolnictwa na małą skalę przeznaczonego dla miejscowych i regionalnych konsumentów;
25. podkreśla znaczenie prowadzenia ekologicznego rolnictwa dla poprawy bezpieczeństwa żywnościowego na świecie;
26. wzywa do wprowadzenia specjalnego wsparcia dla rolnictwa miejskiego, ponieważ przyniesie ono liczne korzyści w zakresie bezpieczeństwa żywnościowego, zatrudnienia, edukacji ekologicznej, odbudowy środowiska i klimatu w mieście;
27. apeluje o uzależnienie pomocy publicznej dla rolnictwa od stosowania praktyk zapewniających ochronę różnorodności biologicznej i gleby;

28. uważa, że aby skutecznie przystosować się do zmian klimatu i jego skutków, w szczególności coraz częstsze występowania skrajnych zjawisk pogodowych i plag szkodników, należy zapewnić dużą różnorodność upraw i odmian przystosowanych do miejscowych warunków oraz wzmocnić działania służące zachowaniu tej różnorodności genetycznej;
29. wzywa państwa członkowskie do opracowywania i wdrażania programów zawierających konkretne środki na rzecz rolnictwa mające na celu łagodzenie skutków zmian klimatu i dostosowywanie się do nich
30. podkreśla, że w celu utrzymania bezpieczeństwa żywnościowego i dalszej realizacji strategii EU 2020 należy zachęcać do wydajnego korzystania z zasobów i innowacji w rolnictwie w zakresie zrównoważonych upraw;
31. jest zdania, że wspólna polityka rolna (WPR) po roku 2013 powinna należycie wynagrodzić wysiłki unijnych rolników na rzecz zapewnienia dostaw wysokiej jakości żywności, przy jednoczesnym zagwarantowaniu wydajnego i zrównoważonego wykorzystania zasobów naturalnych;
32. uważa, że w ramach wspólnej polityki rolnej (WPR) powinno się udzielać o wiele bardziej znaczącego wsparcia lokalnym i regionalnym producentom rolnym, tym samym wspierając różnorodność biologiczną i rolnictwo ekologiczne, które zapewniają wiele korzyści zarówno dla konsumentów jak i dla środowiska;
33. apeluje do państw członkowskich i Komisji o zapewnienie konsumentom obiektywnych informacji i kształcenia w zakresie żywności sezonowej i regionalnej; uważa, że wesprze to rolników i pomoże zachować krajobraz danego obszaru, a także pozwoli uniknąć długich szlaków dostaw i zbędnych emisji dwutlenku węgla, zapewniając konsumentom świeżą żywność wysokiej jakości;
34. przypomina, że żywność jest cennym i ograniczonym zasobem, który wywiera znaczny wpływ na zdrowie, środowisko naturalne i rozwój; apeluje do Komisji o przedstawienie propozycji kompleksowej polityki żywnościowej dla Unii, która zastąpi podejście sektorowe i połączy w jedną kompleksową politykę aspekty, które były dotychczas rozpatrywane odrębnie;
35. uważa, że w ocenie i przekazywaniu informacji dotyczących wszelkich zagrożeń związanych z łańcuchem żywnościowym w ramach działań mających na celu ochronę obywateli oraz ochronę zdrowia ważna jest rola EFSA (Europejskiego Urzędu ds. Bezpieczeństwa Żywności); wyraża nadzieję, że wszystkie państwa członkowskie zapewnią utworzenie krajowych odpowiedników w celu współpracy z EFSA;

WYNIK GŁOSOWANIA KOŃCOWEGO W KOMISJI

Data przyjęcia	30.11.2010
Wynik głosowania końcowego	+ : 44 - : 0 0 : 6
Posłowie obecni podczas głosowania końcowego	Elena Oana Antonescu, Kriton Arsenis, Pilar Ayuso, Sergio Berlato, Milan Cabrnoch, Martin Callanan, Nessa Childers, Chris Davies, Anne Delvaux, Bas Eickhout, Jill Evans, Elisabetta Gardini, Gerben-Jan Gerbrandy, Julie Girling, Nick Griffin, Françoise Grossetête, Cristina Gutiérrez-Cortines, Jolanta Emilia Hibner, Dan Jørgensen, Jo Leinen, Corinne Lepage, Peter Liese, Linda McAvan, Radvilė Morkūnaitė-Mikulėnienė, Gilles Pargneaux, Andres Perello Rodriguez, Mario Pirillo, Pavel Poc, Vittorio Prodi, Frédérique Ries, Oreste Rossi, Dagmar Roth-Behrendt, Carl Schlyter, Richard Seeber, Theodoros Skylakakis, Catherine Soullie, Salvatore Tatarella, Anja Weisgerber, Sabine Wils, Marina Yannakoudakis
Zastępca(y) obecny(i) podczas głosowania końcowego	Marisa Matias, Judith A. Merkies, Bill Newton Dunn, James Nicholson, Alojz Peterle, Rovana Plumb, Bart Staes, Csaba Sándor Tabajdi, Giommara Uggias, Thomas Ulmer